

Zwanger en corona? Dan loop je meer risico om op ic te belanden, maar sta je achteraan voor vaccin

Zwangeren met corona blijken wel degelijk een hoger risico te hebben op een ernstig verloop van de ziekte. Meer dan vierhonderd zwangeren belandden met Covid-19 in het ziekenhuis, van wie 36 op de ic, blijkt uit nieuwe cijfers. Toch staan ze achteraan in de rij voor een vaccinatie. „Zij hebben wel een baby aan boord. Je hebt te maken met twee mensen in plaats van één.”

Annemieke van Dongen 07-05-21, 03:00 Laatste update: 08:56

In het UMC Utrecht lagen afgelopen weken vier zwangere vrouwen met corona op de intensive care. „Twee van hen hebben we helaas te vroeg moeten laten bevallen, rond de dertig weken, omdat de moeder moest worden geïntubeerd”, zegt Kitty Bloemenkamp, hoogleraar Verloskunde (UMC Utrecht). „Op het moment dat de moeder in slaap wordt gebracht en aan de beademing gelegd, doen we een keizersnee. Bij een zwangerschap onder de 28 weken beademen we nog wel met de baby in de buik, maar daarna kan dat niet meer. Voor de vrouw en haar partner is dat natuurlijk vreselijk. Zij wordt een week later wakker zonder baby in haar buik. Op het kind heeft zo'n vroeggeboorte invloed voor de rest van het leven.”

Het verbaast de hoogleraar dat voor zwangeren met corona weinig aandacht is. Tot voor kort werd verondersteld dat zwangere vrouwen met corona niet meer risico lopen dan leeftijdsgenoten. Maar uit nieuwe cijfers van alle ziekenhuizen en verloskundigen blijkt dat zij bij een besmetting met Covid-19 zo'n 2,5 keer zoveel kans hebben om op de ic te belanden als hun niet-zwangere leeftijdsgenoten. Dat risico is nog groter voor 35-plussers, zwangeren met een niet-westerse migratieachtergrond, zwaar overgewicht of een aandoening als diabetes of een longziekte.

Een zwangerschap is topsport. Je hart gaat 40 procent harder werken en de afweer werkt

minder goed om te voorkomen dat je lichaam het kind verstoot

Kitty Bloemenkamp, Hoogleraar Verloskunde

Dat is min of meer logisch, zegt Bloemenkamp. „Een zwangerschap is topsport. Je hart gaat 40 procent harder werken, je longen krijgen minder ruimte door de groeiende baarmoeder en de afweer werkt anders om te voorkomen dat je lichaam het kind verstoot. Ook bij griep lopen zwangere vrouwen meer risico op ernstige complicaties.”

De cijfers - tot nu toe kwamen 417 zwangere vrouwen en 38 kraamvrouwen met covid in het ziekenhuis terecht, 36 van hen op de ic - zijn waarschijnlijk een onderschatting van het werkelijke risico dat vrouwen lopen, verwacht Bloemenkamp. „Vooral tijdens de eerste golf zijn zwangeren extreem voorzichtig geweest.”

Omdat vaccins niet op zwangeren worden getest, werd gezonde zwangere vrouwen tot voor kort afgeraden zich te laten vaccineren. Sinds vorige week is het advies aangepast. Inmiddels zijn alleen al in de VS meer dan 90.000 zwangeren tegen het coronavirus gevaccineerd met de mRNA-vaccins van Pfizer/BioNTech en Moderna, zonder ernstige bijwerkingen. Ook in bijvoorbeeld Israël worden zwangeren al maanden ingeënt met Pfizer. Daarom [adviseert het RIVM alle Nederlandse vrouwen die zwanger zijn](#) nu om zich te laten inenten zodra ze een oproep krijgen.

Foto ter illustratie. © Getty Images/iStockphoto

Veruit de meeste zwangeren zijn voorlopig echter nog niet aan de beurt. Twintigers en dertigers staan achteraan in de rij voor een coronaprik, vanaf eind juni. Bloemenkamp zou liever zien dat zwangeren voorrang krijgen, zoals in steeds meer landen. In België bijvoorbeeld kunnen alle zwangere vrouwen sinds deze week een vaccinatieafspraak maken. „Nu uit onze cijfers blijkt dat zwangeren een hoog risicogroep zijn, zou ik zeggen: geef hen voorrang. In absolute aantallen gaat het gelukkig niet om veel zwangere vrouwen die op de ic belanden, maar zij hebben wel een baby aan boord. Je hebt te maken met twee mensen in plaats van één.”

Zo'n anderhalf miljoen 60-minners uit medische risicogroepen, zoals astma- en diabetespatiënten, worden vanaf deze week via hun huisarts uitgenodigd om een Pfizer-vaccin te halen bij de GGD. „Het gaat om patiënten die jaarlijks een uitnodiging voor de grieprik krijgen. Zwangeren vallen daar in eerste instantie niet onder”, zegt een woordvoerder van het Nederlands Huisartsen Genootschap. De praktijk is echter iets minder zwart-wit. Gynaecologen raden zwangeren vanwege het verhoogde risico op complicaties al jaren [aan om wél een grieprik te halen](#). Dat kan gewoon

bij een apotheek, op eigen kosten. Coronavaccins zijn daar echter niet te koop.

Niet alle zwangere vrouwen zijn bekend als zwanger bij hun huisarts. Dat maakt het natuurlijk lastig om hen uit te nodigen voor een coronavaccinatie

Woordvoerder van minister Hugo de Jonge

Hoogleraar Bloemenkamp hoopt daarom dat zwangeren al dan niet via hun huisarts alsnog voorrang krijgen. „Zelf raad ik mijn patiënten met onderliggende aandoeningen aan om te kijken of ze via hun medisch specialist een vaccin kunnen krijgen.”

Verloskundigenorganisatie KNOV laat weten bij het ministerie van VWS aandacht te hebben gevraagd voor het risico dat zwangeren lopen. Twee weken geleden [adviseerde een werkgroep van beroepsorganisaties rond geboortezorg](#) om gezonde zwangeren ‘routinematig’ te vaccineren en 35-plussers, zwangeren met een migratieachtergrond, verminderde weerstand of een aandoening ‘met nadruk’. „Als werkgroep gaan wij niet over wie voorrang krijgen”, zegt Christianne de Groot, bestuurslid van de NVOG en hoofd Verloskunde en Gynaecologie van het Amsterdam UMC. „Dat is aan de minister.”

„Niet alle zwangere vrouwen zijn bekend als zwanger bij hun huisarts. Dat maakt het lastig om hen uit te nodigen voor een coronavaccinatie”, zegt een woordvoerder van minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid) in een reactie.